

Aruanne liikmeõiguste teostamisest rahvusvahelistes juriidilistes isikutes 2021. aastal

1) Confederation of European Probation (CEP)

Euroopa kriminaalhooldusorganisatsioon CEP (www.cep-probation.org) loodi 1981. aastal. Justiitsministeerium on organisatsiooni liige alates 01.01.2003. CEP koondab kriminaalhooldusorganisatsioone, valdkonnast huvitatud teadlasi ja uuringute läbiviijaid üle kogu Euroopa. CEP algatab ja viib koos oma liikmetega ellu kriminaalhooldusteemalisi uurimusi ja praktikat arendavaid projekte ning peab rahvusvaheliste ekspertide andmebaasi. Samuti korraldatakse konverentse ja seminare ning antakse välja regulaarset uudiskirja, milles kajastatakse aktuaalseid uuendusi, parimaid praktikaid ja uuringukokkuvõtteid. Hetkel ühendab CEP 40 Euroopa riigi esindusi.

Seisukohad eesmärkide ja liikmesuse jätkamise vajaduse osas: plaanis on liikmesusega jätkata.

Liikmemaks põhineb CEP arvutusel, mis võtab arvesse riigi heaolu, sisemajanduse koguprodukti ning inflatsiooninäitajaid. Aastatel 2020-2022 on liikmemaks 3056 eurot aastas, mis tasutakse ministeeriumi eelarvest.

2) Euroopa vanglate ja korrektsiooniasutuste organisatsioon (EuroPris)

EuroPris on Euroopa vanglate ja korrektsiooniasutuste organisatsioon, kuhu kuulub 33 riiki, sh Eesti. EuroPris-i eesmärk on arendada korrektsioonivaldkonda ja üleeuroopalist koostööd, et muuta ühiskond turvalisemaks. EuroPris on asutatud 2011. aastal, Eesti liitus EuroPris-iga 2015. aasta jaanuaris.

Seisukohad eesmärkide ja liikmesuse jätkamise vajaduse osas: Eesti liikmelisuse jätkumine on vajalik.

EuroPris-i liikmemaks kujuneb vastavalt riigi SKT-le. Eesti liikmemaks aasta kohta on 3500 eurot, mis tasutakse Justiitsministeeriumi eelarvest.

3) Rahvusvaheline mittetulundusühing Euroopa Äriregistrite Ühendus (*European Business Registry Association, EBRA*)

31. jaanuaril 2019. aastal võttis Vabariigi Valitsus vastu korralduse nr 32 „Riigi liikmeõiguste teostaja määramine rahvusvahelises mittetulundusühingus Euroopa Äriregistrite Ühendus ja volituse andmine“, milles määras Justiitsministeeriumi Eesti Vabariigi täieõiguslikuks esindajaks ja riigi liikmeõiguste teostajaks rahvusvahelises mittetulundusühingus Euroopa Äriregistrite Ühendus.

EBRA eesmärgid on:

- olla tugevaks äriregistreid ühendavaks võrgustikuks, edendada registrite vahelist koostööd, jagada informatsiooni ja parimaid praktikaid ning töötada ühiste lahenduste nimel;
- uurimis- ja arendustegevuse läbiviimine äriregistri valdkonnas, sealhulgas äriregistrite nõustamine tehnoloogiliste väljakutsete ja standardite osas, rahvusvahelise äriregistrite küsimustiku läbiviimine ning selle alusel iga aastase raporti koostamine, erinevate töörühmade kokku kutsumine ja läbiviimine;
- pakkuda lahendusi elektrooniliseks andmevahetuseks, et hõlbustada teabe jõudmist klientide ja teiste registriteni.

Justiitsministeeriumi iga-aastane liikmemaks mittetulundusühingus on 3000 eurot.

4) Rahvusvaheline sihtasutus Euroopa Õigusakadeemia (*Academy of European Law, ERA*)

Vabariigi Valitsuse 04.10.2018 korraldusega nr 251 „Riigi liikmeõiguste teostaja määramine rahvusvahelises sihtasutuses Euroopa Õigusakadeemia ja volituse andmine“ määrati Justiitsministeerium Eesti Vabariigi täieõiguslikuks esindajaks ja riigi liikmeõiguste teostajaks rahvusvahelises sihtasutuses Euroopa Õigusakadeemia (ERA).

ERA on Euroopa Parlamendi algatusel 1992. aastal Saksamaal asutatud avalikes huvides tegutsev mittetulunduslik sihtasutus. ERA asutajaliikmed olid Luksemburgi Suurhertsogiriik, Rheinland-Pfalzi

liidumaa, Trieri linn ja Euroopa Õigusakadeemia sõprade assotsiatsioon. Hiljem on ERA-ga liitunud kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, viimasena nendest Eesti 11. oktoobril 2018. aastal.

ERA põhikirjaline eesmärk on edendada EL-i õiguse mõistmist ja parimat tava, pakkudes Euroopas tegutsevatele õigusala töötajatele koolitusi ning olles arutelude ja teadmiste vahetamise foorumiks. ERA sihtrühmaks on kõik õigusala töötajad: kohtunikud, prokurörid, erapraksises tegutsevad juristid, notarid, ettevõtete juristid ja advokaadid, õiguskaitseametnikud ja haldusorganite juristid.

Liikmemaksu 2021. aastal tasuma ei pidanud. Justiitsministeeriumile liikmelisusega kaasnev kulu oli ühekordne liikmemaks ERA põhikapitali suurusega 50 000 eurot. Liikmemaksu tasumise vajaduse katteks eraldati vajalikud vahendid Justiitsministeeriumile Riigikantselei haldusalas Eesti EL Nõukogu eesistumise kesksest eelarvest. Eesti liikmemaks ERA-s tasuti täies ulatuses 2018. aasta lõpus. Täiendavaid kohustusi Eestile ERA liikmelisusega ei kaasne.

5) Euroopa ohvrite õiguste võrgustiku assotsiatsioon (*Association of the European Network on Victims' Rights, AENVR*)

Euroopa ohvrite õiguste võrgustik (ENVR) on mitteametlik võrgustik, mis koosneb ohvrite õiguste valdkonnas tegutsevatest Euroopa Liidu liikmesriikide ekspertidest. Võrgustiku eesmärk on toetada EL õiguse (peamiselt ohvrite direktiiv ja terrorismivastane direktiiv) rakendamist läbi koostöö, koolituste ja infovahetuse. Võrgustiku kaudu on praktilist abi saanud ka terrorismi ohvrid. Iga liikmesriik saab võrgustikku määrata kaks eksperti, kokku saab võrgustikku kuuluda kuni 56 eksperti. Võrgustik loodi 2015.

Assotsiatsiooni/ühingu (AENVR) eesmärk on tagada ENVR püsiv toimimine. Ühingu liikmed on: Austria, Belgia, Küpros, Tšehhi, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Ungari, Iirimaa, Luksemburg, Malta, Holland, Poola, Slovakkia, Hispaania ja Rootsi.

Seisukohad eesmärkide ja liikmelisuse jätkamise vajaduse osas: Eesti liikmelisuse jätkumine on vajalik.

Perioodil 2018-2021 oli Eesti osalustasu 5700 eurot ning 2022-2025 on osalustasu 8837 eurot, mis tasutakse Justiitsministeeriumi eelarvest.

6) Euroopa Mälestamise ja Solidaarsuse Võrgustik (*European Network Remembrance and Solidarity, ENRS*)

Euroopa Mälestamise ja Solidaarsuse Võrgustik (<https://enrs.eu/>) asutati 2005. aastal Saksa, Ungari, Poola ja Slovakkia kultuuriministrite poolt Euroopa 20. sajandi ajalugu puudutavaks uurimis- ja haridustööks. 2014. aastal liitus Rumeenia. Vaatlejatena osalevad Tšehhi, Austria, Albaania, Gruusia, Läti, Leedu ja Eesti. Võrgustik viib ellu erinevaid projekte (näitused, sümposionid, haridusprojektid, teadlaste koostöö), mida finantseeritakse liikmemaksudest.

06.02.2020 valitsuskabineti otsuse alusel pidas Justiitsministeerium läbirääkimisi Eesti liitumiseks Euroopa Mälestamise ja Solidaarsuse Võrgustikuga vaatleja staatuse saamiseks. Vaatleja staatusega riigid ei osale võrgustiku juhtimises.

Eesti esindajaks ENRS-is on nimetatud Eesti Mälu Instituut.

Seisukohad eesmärkide ja liikmesuse jätkamise vajaduse osas: Vaatleja staatuses saab riik olla maksimaalselt 2 aastat. Võrgustiku täisliikme staatuse taotlemist tuleb valitsuskabineti nõupidamisel eraldi arutada.

Vaatleja staatusega riigil ei ole rahalisi kohustusi.